

Als je de hand naar voren doet moet een springpaard durven volgen.

Voor een ruiter die wil beginnen met springen is het volgens Toon Holtus essentieel dat hij controle heeft over zijn paard. Het hoeft allemaal niet super te zijn, maar als er naar een balk toegedraafd wordt, moet dat wel in een, door de ruiter gecontroleerd tempo kunnen. Daar hoeft je ook weer niet té lang mee te wachten. Je hoeft geen M-dressuurrui-ter te zijn voordat je begint met springen. Laat beginnende ruiters maar spelenderwijs over een balkje draven en vanuit een wending nog een keer komen. Dat soort simpele werk. Heel goed voor de controle en de balans. Zo leren ruiters makkelijk wenden en een beetje vooruit en terug te rijden zonder te rukken en te plukken. Van daaruit kun je overgaan naar het cavallettiwerk. Daar leert een ruiter balans te houden op de beugels zonder zich vast te klemmen met onderbeen en knie.

De springopleiding van een paard kan parallel lopen met de dressuuropleiding. Dressuur is de basis. Maar je hoeft niet te wachten tot een paard bij wijze van spreken M dressuur loopt voordat je het eerste sprongetje maakt. Dan is het vaak in een keer feest als er opeens gesprongen moet worden. Meestal is de controle toch niet zoals verwacht werd en de paarden kennen meestal het schakelen onvoldoende. Ze kunnen wel rond lopen vanuit de rug, maar dikwijls volgen ze de hand niet. Ze zijn te los in de hand en durven geen aanleuning te nemen. Een

springpaard moet aanleuning durven nemen. Als je je hand naar voren doet moet een springpaard volgen. En als je terugneemt moet een springpaard niet meteen loskomen van het bit. Door de dressuur- en de springopleiding parallel te laten lopen heb je meteen controle of je dressuurmatig op de goede manier bezig bent.

Controle

Het woord controle is al enkele malen gevallen. Het zal nog vaak terugkomen in deze serie. Voor mij is controle een van de basisvoorwaar-

den om goed te kunnen springen. Daarom eerst mijn uitleg van het begrip controle.

Controle wil zeggen dat je een paard makkelijk kunt sturen, verruimen en verkorten. Controle betekent niet zo langzaam mogelijk naar een hindernis toe kunnen rijden. Je moet ook een gewoon arbeidstempo kunnen onderhouden of juist wat sneller toe kunnen rijden. Controle betekent een paard ontspannen en nageeflijk richting de hindernis kunnen brengen. Simpel aan het been en aan de hand. Zonder dat hij uit zichzelf versnelt of over de teugel komt. Of het paard daarbij heel lang in de hals of juist helemaal in de krul loopt is in het kader van deze springserie niet relevant. Dat zijn uitersten van buitengewoon getalenteerde internationale ruiters die al tien, of misschien wel vijftien galop-sprongen vóór de sprong zien hoe ze uitkomen. Die hoeven in de laatste galopsprongen niets meer te regelen. In deze serie gaan we uit van een gemiddelde amateur, waarbij in de laatste galopsprongen vaak nog wél iets moet gebeu-

Wanneer beginnen?

ren. Dan is het handig als je een paard hebt dat nageeflijk in een makkelijke houding loopt, waarbij je zowel vooruit als terug kunt, zonder dat het paard zelf teveel initiatief neemt. Dan kan de ruiter in de laatste galopsprongen nog iets verruimen of verkorten. Want vaak ziet hij pas dan hoe hij bij de hindernis uitkomt.

Wie leert wie?

In grote lijnen verloopt de springopleiding van een jong paard hetzelfde als de opleiding van een beginnende springruiter. Het is niet wenselijk dat beiden onervaren zijn. Een wat ervaren paard geeft een onervaren ruiter makkelijker het gevoel mee hoe het moet. Een onervaren paard zal vaak nog zoekerig zijn op de sprong, wat naar links of rechts slingeren en wat onwennig springen. Een ervaren ruiter kan met de bewegingen meegaan en het paard wat ondersteunen, terwijl een onervaren ruiter -vaak tegen de bewegingen in- op en neer geslingerd zal worden. Ik ga er dus van uit dat een van de twee al springervaring heeft. De eerste oefeningen zijn vrij simpel. Op willekeurige plaatsen in de rijbaan leg ik enkele balken op de grond. Daar laat ik de paarden rustig overheen stappen. De ruiter moet daarbij meegaand in het zadel zitten en met de hand het paard zoveel ruimte geven als het nodig heeft om te bekijken wat er op de grond ligt. Een jong paard zal daarbij de hals strekken en meer ruimte nodig

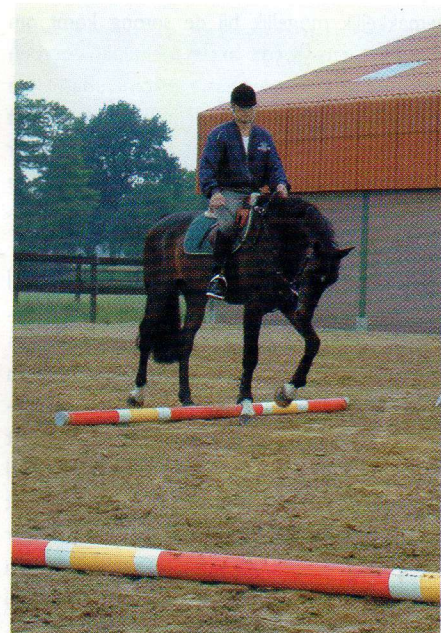
hebben dan een ervaren paard. Als dat in stap goed gaat doe je dezelfde oefening in draf. Mijn eigen paarden kennen eigenlijk nog niet veel als ik met dit werk begin. Ze zijn wat stuurbaar en daar houdt het eigenlijk mee op. Na verloop van tijd laat ik ze over een laag kruisje springen. Daarbij 'leun ik de hindernis aan beide kanten aan', zodat er langs lopen eigenlijk geen optie is. Voorkomen dat een paard verkeerde dingen leert is vaak met wat extra moeite te voorkomen! Ik blijf deze aanleuning gebruiken totdat de paarden gemakkelijk uit zichzelf in een rechte lijn naar het sprongetje toe lopen. Net als bij het losspringen gebruik ik kruisjes om hem te leren naar het midden van de sprong te lopen. Ook in dit werk gebruik ik altijd een grondbalk op zo'n dertig centimeter voor het sprongetje, zodat het paard de afzet makkelijker vindt.

Combinaties

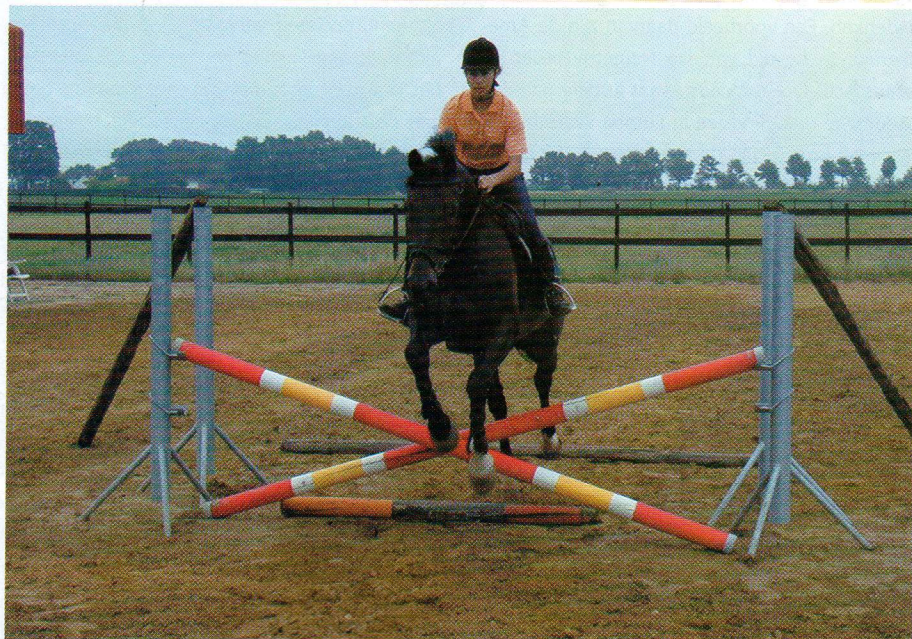
Vanuit het springen van één enkelvoudig kruisje is de stap niet zo groot om het tweede kruisje er op één of enkele galopsprongen achter te zetten. Het paard leert zich daarmee na de sprong weer wat op te vangen richting de volgende sprong. Bovendien komt hij op deze wijze steeds goed uit voor de sprong. Op een prettige en ontspannen manier wordt zo routine opgedaan. Het paard leert in een vast ritme naar de sprong toe te lopen, afzetten en een

ronde sprong te maken. In dit stadium laat ik hem vanuit de draf inkomen op een kruisje met een drafbalk ervoor, zodat de afzet ook bij het inkomen goed is. De afstanden zijn globaal: op een galopsprong zes meter; op twee galopsprongen negen meter; op drie galopsprongen twaalf meter. Hoe die afstand precies is laat ik een beetje van het paard afhangen. Voor een ruim gaand paard maak ik de afstand groter dan voor een paard dat van zichzelf een kortere galopsprong heeft. Het kan dus best zijn dat die laatste afstand veertien meter wordt. Ik gebruik ook hierbij nog steeds de aanleuning, zowel bij het eerste als het tweede kruisje. Dat doe ik omdat het 'stuur' nog steeds niet optimaal functioneert, en het paard op deze manier beter leert om op eigen benen te lopen, dan wanneer je moet gaan zitten sturen. Zo leer je hem zelf zijn balans te houden in galop. Probeer wel contact te houden en de mond van het paard te volgen. De afstand moet ook gemakkelijk zijn, zodat je niet hoeft te schakelen in de lijn. Dat leidt nog te veel af in dit stadium. Alle concentratie is nog nodig om op de juiste manier over het sprongetje te komen. Dat geldt niet alleen voor het jonge paard met de ervaren ruiter, maar ook voor de onervaren ruiter op het wat oudere paard.

Foto's en bewerking: Toin Diks

De eerste oefeningen: In stap over de balken.

Het eerste enkelvoudige hindernisje met 'aanleuning'.